

BOEK AANKONDIGING.

E. HEIMANS en JAC. P. THIJSSSE. *Wandelboekje voor Natuurvrienden*, Amsterdam, W. VERSLUYS 207 bldz. ↗

II. HEUKELS, *Geïllustreerde schoolflora voor Nederland*. Met 1587 afbeeldingen. Groningen. P. NOORDHOFF.

W. CHR. NOSKE. *Vijanden van den tuinbouw en hunne bestrijdingsmiddelen*. 2 dlu, Amsterdam, H. J. W. BECHT.

Drie boeken, die het eigenlijk overbodig is aan te bevelen; waarvan het eigenlijk voldoende is, alleen de titels af te drukken. Vooral de beide eersten; zij sluiten zich zoo nauw bij de bekende werken van dezelfde schrijvers aan, dat de lezer reeds bij voorbaat weet wat hij te verwachten heeft.

HEUKELS'S *Geïllustreerde Schoolflora* is HEUKELS'S bekende Flora, doch door afbeeldingen opgeluisterd. Men zou het een luxe-editie kunnen noemen. In hetzelfde formaat, maar iets breeder en iets dikker, omvat het denzelfden tekst, bijgewerkt als in de acht niet-geïllustreerde uitgaven telkens het geval is geweest en op 700 blz. van bijna 1600 figuren voorzien. Dat is ongeveer één voor elke beschreven plantensoort. Het determineeren van planten bereikt daarmede wel de uiterste grenzen van gemakkelijheid.

En wie niet volgens den zuiver botanischen weg determineeren wil, hetzij omdat hem de noodige kennis of de noodige tijd ontbreekt, die gebruike HEIMANS' en THIJSSSE'S *Wandelboekje*. Daarin vindt men wat men zou kunnen noemen tabellen zonder woorden, nagenoeg alleen uit figuurtjes samengesteld. Natuurlijk alleen voor de gewone planten en met weglating van de moeilijke soorten, maar die toch een vierhonderdtal der meest bekende planten zóó karakteriseeren, dat men ze bij eenige oplettendheid wel altijd met zekerheid herkennen zal.

Dit boekje bevat tevens een handleiding voor de studie der natuur op wandeltochten. Alles opmerken is de leuze, planten en dieren, in huis, op akker, in bosch en op de heide; vogels, insecten, slakken en allerlei waterdieren; bloem, blad en vrucht, schors en vertakking van boomen, enz. En elk in het juiste jaargetijde; van daar dat de eerste helft van dit boekje naar de maanden is gerangschikt.

Talrijke figuren illustreeren het werk; meest oude bekenden uit

de »*Levende Natuur*», uit »*Sloot en Plas*» en andere bevriende boeken. Het is er geheel op ingericht om op de wandelingen te worden medegenomen en overal, waar noodig, de herinnering aan vroegere lectuur weer te verlevendigen.

NOSKE's boek is een handboek voor tuinlieden en liefhebbers, dus meer voor de practijk dan voor studeerenden of eerstbeginnenden. Het munt uit door fraaie uitvoering, grooten, gemakkelijken druk, duidelijke niet te kleine teekeningen, vele gekleurde platen, vooral van schadelijke vlinders, een zeer eigenaardige plaat met 39 kleine soorten van torretjes, die anders moeilijk te herkennen zouden zijn, enz.

Het is geen leesboek, maar een handboek, want het behandelt zijn stof in den vorm van tabellen, die het naslaan gemakkelijk maken. Kevers, vlinders en vliesvleugelige, werktuigen en middelen ter bestrijding vormen den inhoud van het eerste deel; terwijl de overige klassen der insecten, als mede de zoogdieren en de vogels, in het tweede deel behandeld worden. Ook spinnen, schaaldieren en vooral slakken vinden daarin vermelding.

Hoofdzakelijk is het tweede deel echter gewijd aan de bestemmings-tabellen, waarvan de eene groep het determineeren van de dieren, als men die gevonden heeft, beoogt, terwijl de andere groep de beschadigingen aan de planten, heesters en boomen tot onderwerp heeft. Hier worden voor elke soort van gewas de verschillende beschadigingen kort beschreven, met opgave van haar kenmerken, en van de diersoort, die ze veroorzaakt. Heeft men deze laatste gevonden, dan wordt men naar de overige afdeelingen van het werk terugverwezen, om nadere bijzonderheden en behandelingswijze te leeren kennen.

De heer NOSKE heeft een werk voltooid, dat velen, bij grondige studie, voor belangrijke schade zal kunnen behoeden en dat daarom verdient in den ruimsten kring gelezen, bestudeerd, en daarna bij elke voorkomende beschadiging van gewassen geraadpleegd te worden.

D. V.